

JUODASIS BIRŽELIS TAUTOS SKAUSMO DIENA

Kaip negalima užmiršti savo tautos didingos praeities, taip negalima iš atminties ištrinti ir skausmo dienų. Mūsų kunigaikščių, plečiant savo valdas, pralaimėjimus mes uždengiame jų laimėjimais. Bet negalime uždengti laimėjimais tų skaudžių Birželio dienų – 1941 birželio 14 ir 15 d. – kada prasidėjo pirmieji nekaltų žmonių trėmimai prieš, kuris užėmė Lietuvą ir įvedė istorijoje nežmoniškiausią tvarką. Tai dar nenuėjo istorijon. Ir dabartinėje pavergtojoje tėvynėje nekalti žmonės teisiami, kalinami, baudžiami ir tremiami. Tik dėl to, kad jie myli savo tėvynę, savo kalbą, savo įsitikinimus ir savo tikėjimą.

Jaunajai kartai, užaugusiai jau svetimuose kraštuose ir savo tėvų kraštą pažįstančiai tik iš tėvų pasakojimo ar iš knygų, tie skaudūs įvykiai jau tapo nepažįstama ir nejaučiama istorija. Bet vyresniajai kartai, tokiai, kuri dar turi ryšius su savo artimaisiais, kuri dar žino apie savo senelius ar artimuosius gimines, kentėjusius ar kenčiančius, tai nėra tik sentimentas, bet tiesiog žaizda, kurios negalima nei užgydyti, nei iš atminties išbraukti. Yra lyg tokia žaizda, kuri kliūva visur, tartum ją būtų visuomet taikoma. Šis tautos skausmas, ši tautos žaizda nėra dar užgydyta. Ji nebus užgydoma, kol yra kenčiančių, persekiojamų, teisiamų, baudžiamų ir tremiamų žmonių, nors tai sužinoma tik iš spaudos ar privačių šaltinių.

Artinantis birželio viduriui, taip ir iškyla skaudžiausi įvykiai – tėvynės laisvės užgrobimas ir didieji trėmimai. Prisimenami suvargę bolševikų kareiviai ir uždari gyvuliniai vagonai, kuriuose buvo pakrauti tartum prekė mūsų artimieji ir vežami neaiškiam likimui, kančioms ir mirčiai. Jų kančių ir vargo negalima suprasti pačiam to nepergyvenus, kaip negalima sveikam ir visose jėgose esančiam suprasti bemirštančio ligonio, išgyvenančio mirties agoniją.

Po keturiasdešimt su virš metų j tuos skaudžiuosius įvykius jau reikia žiūrėti ne tik su sentimentais praeičiai. Reikia tikroviškai matyti ir dabartinį gyvenimą pavergtoje tėvynėje ir iševijoje. Iševijoje. Iševijoje laisve galima naudotis bent tuose kraštuose, kurie gerbia laisvę ir žmogaus teises. Bet reikia atviromis akimis žvelgti į faktą, kad ta laisvė kartais išnaudojama blo-



- Ko liūdi, berželi, ko liūdi? Ko rymai, nuleidęs šakas? ...

gam. Reikia matyti, kad ir laisvuose kraštuose, laisve remiantis, tarnaujama mūsų tėvynės ir daugelio kraštų priešui, nepaisant, kad jis yra užgrobęs daugelį tautų, sužlugdęs daugelio žmonių gyvenimus, suniekinęs žmogaus asmens vertę ir kilnumą. Komunizmo juodoji ranka dažnai veikia net ten, kur nuolat kalbama apie žmogaus teises, bet pataikaujama dėl naivumo ar pelno žmonijos priešui, nekaltiesiems grasant trėmimais, bausmėmis ir teisėmis.

Dėl tos laisvės išnaudojimo net nuo komunizmo pasitraukę negali ramiai gyventi, nes komunizmo agentai veikia svetimomis rankomis, pasidavėliais ir pataikūnais. Birželio skaudžių įvykių akivaizdoje, prisimenant didžiuosius trėmimus, savo artimųjų kančias, mirtis ir dabartinius persekiojimus, negalima ramiai sėdėti ir tik save liūliuoti tuščiomis kalbomis ar nepagrįstomis viltimis, neturinčioms pagrindo tikrovė-

je. Birželio įvykių akivaizdoje bet kokie ginčai dėl pirmumo ar tuščios garbės yra per didelė prabanga, kai reikia kovoti prieš tą patį priešą, nuo kurio rankos trečdalis tautos fiziškai ar dvasiškai yra sužaloti.

Kai minime Birželį, turime prisiminti šimtus tūkstančių ištremtųjų krauju aplaistytus jų tremties kelius, kaulais nuklotas Sibiro taigas. Bet taip pat turime matyti ir tuos savo brolius, kuriuos šiandien persekioja, kankina ir baudžia jų agentai – akli kačiukai, kurie nemato, kad patys yra skandinami, kurie, tarnaudami svetimoms valstybėms interesams, išduoda savo tautą ir valstybę. Prieš tai užmerkti akis, prieš tuos žmogaus teisėms nusikaltinčius tylieti būtų išdavimas nekaltos kraujo, išlieto nuo tėvynės okupanto žiaurumo.

Birželio mėnesį minėdami, negalime išskirti liūdesio išskilmėse trėmimų prieš keturiasdešimt metų nuo dabartinių (nukelta į 7-tą psl.)

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 30.000,00

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje: 50 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 30.000,00

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios)

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taisy. bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Mooca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 700,00

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 50.000,00

I tolimus kraštus: 75 Dol. Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 50.000,00

mokami už skilties (Coluna) centimetražą Cr. 2500,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

tybei į jos valdžiai, dabar į pirmą vietą išky pareigos pačiai tautai, jos žmonėms, tam tikriems tautos gyvenimo reiškiniams, kurie ky iš tautos, bet ne iš valstybės, ir kurie gali bu net priešingi svetimos valstybės interesams. Juk tautą pavergusi svetima valstybė paprast ją ir pavergia todėl, kad pati siekia savo ego tinių interesų, nesiskaitydama su pavergiam tautos norais ir teisėtais interesais. Tad ir pavergtai tautai nėra jokio reikalo skaitytis su savo pavergėjų interesais ir norais. Ir kuo šie interesai labiau kertasi su savo tautos reikala tuo kiekvieno tautos nario pareiga griežčiau nuo pavergėjų interesų nusigręsti ir visomis įmanomomis priemonėmis jiems pasipriešinti.

NELEISTI ŽŪTI TAUTAI

Aušra, 43 (83) - Lietuva, 1984 m.

Gyventi normalų, pilnakraujį gyvenimą tauta gali tik būdama laisva, savarankiška, nevaržoma politinėmis priemonėmis, neslegiama kultūrine prievarta. Deja, ne visos tautos ir ne visą laiką gali užsitikrinti tokias sąlygas. Daug tautų visais laikais ilgiau ar trumpiau buvo priverstos nešti svetimųjų jungą, turėjo egzistuoti galingesnių kaimynų priespaudoj ar stiprioj politinė ir kultūrinėje įtakoje.

Panaši dalia yra tekusi ir lietuvių tautai. Išskyrus labai tolimus laikus, kai baltų gentys ilgus šimtmečius ramiai kūrė savo originalią ir labai humanišką kultūrą, kurios pėdsakų ir šiandien gausu liaudies mene, tautosakoje ir papročiuose, visas tolesnis mūsų tautos kelias nužymėtas nuolatiniu svetimųjų brovimusi į mūsų žemes, jų pastangomis čia įsigalėti kariėmis, politinėmis ar kultūrinėmis priemonėmis. Būdavo laikotarpių, kai lietuviai šias pastangas paversdavo niekais, svetimųjų blogąją įtaką atremdavo ir nublokšdavo, ir patys būdavo savo likimo šeimininkais. Bet šie laimingieji momentai kaitaliodavosi su didesnės ar mažesnės svetimos galios ar įtakos persvaros laikotarpiais. Kaip kadaise mūsų žemės paviršių tai padengdavo, tai vėl palikdavo ledynai, kaip tautos gyvenimą kartas nuo karto sukautydavo ir vėl dingdavo svetimųjų priespaudos ledai.

Vieną tokį "apleidėjimo" laikotarpį šiandien lietuviai tauta kaip tik ir išgyvena. Sunaikinta sava valstybė, atimta politinė nepriklausomybė, visose gyvenimo srityse panaikinta laisvė ir bet koks savarankiškumas, uždėti geležiniai totalitarinės priespaudos pančiai visoms tautos gyvenimo apraiškoms. Nuo pavergėjo direktyvų, reikalavimų bei kontrolės nėra laisva ne tik kultūrinė sritis, bet net grynai dvasinis, vidinis žmogaus gyvenimas, jo įsitikinimų, minčių ir sąžinės pasaulis. Stingdantis totalitarinės vergovės šaltis persmelkia visą tautos buitį iki sąžinės ir širdies gelmių.

Netekus tautai laisvės, praradus politinę nepriklausomybę, svarbiausiu ir pagrindiniu jos, kaip tautos, išlikimo ir gyvybingumo veiksniu ir sąlyga lieka jos narių sąmoningumas,

ryžtas ir ištvermė. Kokie bus jos atskiri nariai, tokia bus ir pati tauta. Be to, kuo sunkesnė priespauda, kuo didesnis pavojus, kuo ilgiau jis trunka, tuo tautos narių sąmoningumas įgauna svarbesnę reikšmę. Ištūžusi, pasimetusi, neryžtinga tauta atsiduria baisiame pavojuje visiškai išnykti, ypač, jei ji yra neskaitlinga, arba patekusi į didelės ir agresyvios tautos valdžią. Kuo mažesnė tauta ir kuo didesnis pavojus, tuo labiau didėja reikalas kiekvienam jos nariui jausti atsakomybę už jos likimą. Laisvės netekimas, ta didžioji tautos nelaimė, virsta savotišku istoriniu įpareigojimu kiekvienam jos sūnui ir dukrai, tampa asmeniniu uždaviniu, asmeninę pareigą kenčiančios Motinos Tėvynės atžvilgiu.

Pareiga tėvynei nėra tik skambi retorinė frazė, bet konkretus, pačio gyvenimo diktuojamas, reikalavimas. Ir tautos sūnų bei dukrų atsiliėpimas į šį reikalavimą taip pat nėra tik retorinis atsakymas. Kai mes sakome, kad geriausi Lietuvos sūnūs išgirdo savo Motinos Tėvynės šauksmą ir išėjo jos ginti, omenyje turime konkrečius istorinius įvykius, kai pilkieji didvyriai knygnešiai, rizikuodami savo laisve ir net gyvybe, pro rusų pasienio sargybas gabenodami spausdintą lietuvišką žodį, kai Lietuvos Nepriklausomybės kūrėjai savanoriai ėjo ginti besikuriančios savos valstybės, turime mintyje tuos tūkstančius partizanų, kurie nelygioje kovoje žuvo dabartinės rusų okupacijos metais. Tai ne skambios frazės, bet tikrų ir kruvinų istorinių faktų nusakymas. Pareiga savo kraštui, savo tėvynei, savo tautai yra šventas dalykas ir nė vienas garbingas žmogus neturi teisės šios pareigos vengti.

Jei pareiga savajai tautai yra pareiga visais laikais ir visų kartų vaikams, tai jos įvykdymo būdai kinta priklausomai nuo aplinkybių ir laiko reikalavimo. Būna atvejų, kai jos įvykdymas reiškiasi tik sąžiningu pilietinių pareigų atlikimu. Tai tie atvejai, kai tauta turi savo nepriklausomą valstybę, kai ramiai ir taikiai darbu kuria ateitį. Būna atvejų, kai kraujo ir gyvybės kaina reikia šią valstybę atkurti arba apginti. Tačiau pasitaiko laikotarpių, kai tauta savos valstybės neturi, kai jos gyvenimą tvarko svetimi. Tuomet pareiga tautai įgauna visai kitas apsirėškimo formas, kartais net priešingas ankstesnioms. Vietoj pareigoms vals-

Šiandien mūsų tauta atsidūrusi tokioje padėtyje, kad jos gyvybiniai interesai diametriškai priešingi ją pavergusios valstybės interesams. Bolševikinė rusų okupacija mums nėra ir negali būti nieko gero ir pozityvaus. Priešingai, mums realiai grėšia visiška degeneracija ir kaip tautos išnykimas. Ta kryptimi veikia visos okupanto politinės, kultūrinės ir moralinės priemonės. Mūsų kraštas yra tik nedidelis žemės lopinėlis miškinės agresyvios, pasaulinio viešpatavimo siekiančios, u perijos pakrašty, turįs besąlyginiai tarnauti visiems jos grobuoniškiems tikslams ir užmačiams. Su mūsų gyvybiniais interesais okupantas nekaito ir nesiskaitys. Aiškiai matome, ką jis daro su mūsų ūkio produkcija, su mūsų pramonėmis, su mūsų vandenimis ir miškais, kurie dabar knibžda raketinėmis bazėmis. Mes esame tik mėšlas, priemonė, žaliava agresyviems Kremliaus valdovams, tik įrankis kruvinose įrankose. Lietuva, drauge su kitomis Pabaltijės ir Vidurio Europos valstybėmis, yra tik tranšlinas šuoliui į Vakarų. Mes nesame šeiminkai savo žemėje ir savo namuose. Net taip vadinami "respublikos vadovai" yra tik klusnūs Maskvos ponų tarnai, savarankiškai negali priimti net menkiausio sprendimo.

Visa ši sunki ir beteisė padėtis nejučiomai tautą stumia degeneracijos linkme. Negalėda laisvai reikšti ir vystyti savo kūrybinių jėgų, kiamas blogų moralinių ir ideologinių įtakų, tauta atsiduria pavojuje išsekti, pervargti, paduoti apatijai ir ištižimui. (Latvijoje, kur dėl didelio svetimo nacionalinio elemento antplūdis, susilpnėjęs masinis pačių latvių pasipriešinimas. Tai dar ryškiau Baltarusijoje, Karelijoje ir kitose, jau gerokai rusų "apvirškintose" tautose).

Tokio moralinio išsekimo, pirmų degeneracijos žymių jau galima pastebėti ir pas mus. Būsant girtuokliavimas, šeimų irimas, negimusių gyvybės žudymas, dalies jaunimo palaidumas, šunuodegiavimas, karjerizmas, dvideidiškumas, perdėta baimė ir "atsargumas" - visa tai daugiausia ilgai besitęsiančios okupacijos vaisiai. Dar nesame palaužti, sugniuždyti, puolę des-

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

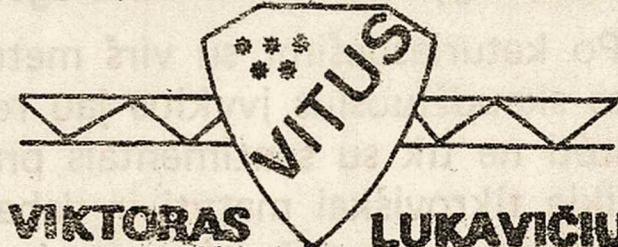
Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

RESTORANAS



VIKTORAS LUKAVIČIUS

Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai

MALONUS PATARNAVIMAS

Rua Espírito Santo, 118 - Tel. 441.6846

SÃO CAETANO DO SUL

peracijon. Dar kuriame, nors ir nepatankiose sąlygose, savo kultūrą, giname kalbą ir tradicijas, stengiamės nors kiek išlikti savarankiški ir saviti. Bet drauge matome, kaip į mūsų kalbą braunasi barbarizmai, ir net dvikalbiškumas, kaip grubėja, primityvėja mūsų papročiai, kaip greitai nusileidžiam svetimųjų reikalavimams ir įtakai. Laimė, kad kultūrinio ir moralinio atžvilgiu stovime aukščiau už rusus. Priešingu atveju, ar nekiltų pavojus vėl dangstytis svetimomis plunksnomis, kaip tai kadaise noriai darė tuometinė mūsų inteligentija-bajorija, nuėjusi paskui lenkų kultūrą ir pati sulenkėjusi. Laimė, kad esame religinga tauta, kad turime savo tikėjimo kankinių, kad turime ir galime ginti nelygstamas vertybes, kurios, savo ruožtu, gina ir saugo mus pačius, mūsų dvasinę nepriklausomybę. Esant šitokiai situacijai, mes dar galime kovoti, gintis, nepasiduoti, neprarasti vilties ir nesusmukti bejėgiais vergais po okupanto kojomis. Šitos kovos akivaizdoje mums ir iškyla klausimas, kuo, kokiais būdais turi pasireikšti mano pareiga tautai, tėvynei?

Kai XVIII a. pabaigoje žuvo Lenkijos valstybė, lenkų patriotai iškėlė šūkį: valstybė žuvo, neleiskim žūti tautai. "Neleisti žūti turime pasirinkti dabartinėje situacijoje. Visa tai, kas visą tautą ir kiekvieną mūsų brolių ir seserį stiprina, padeda išlikti doru, tvirtu ir savarankišku žmogumi – yra gera ir tinkama. Mums dabar labiau nei bet kada reikia tvirtų, šviesių ir mąstančių asmenybių. A s m e n y b i ū. Ne ištižusių ir bailių miniažmonių. Kuo didesnis pavojus, kuo sunkesnę kovą tauta kovoja, tuo daugiau ir tvirtesnių asmenybių jai reikia. Įsivaizduokime tautą sudarytą iš šviesių asmenybių, ir mes galėsime drąsiai tvirtinti, kad šita tauta nesunaikinama, nenugalima jokiomis jėgomis.

Būti savarankišku žmogumi, būti mąstančiu žmogumi, būti šviesia ir tvirta asmenybe – šiandien pati pirmoji ir pati svarbiausia mūsų pareiga.

Būti pačiam ir padėti tokiu tapti kitam.

P. Vidinis



NAUJA VLIKO VALDYBA

Š.m. balandžio 20 d. Čikagoje įvykusiame VLIKO Tarybos posėdyje buvo patvirtinta sekanti VLIKO Valdyba trijų metų kadencijai: pirmininkas – dr. Kazys Bobelis; pirmininko pavaduotojas – dr. D. Krivickas, ir Valdybos nariai: Dr. Elena Ermanienė, p-lė O. Baršketytė, inž. L. Grinius, p. Vy-

tautas Jokūbaitis, dr. K. Jurgėla, dr. J. Stilorius, dr. J. Stukas ir p. J. Vitėnas.

Valdyba pareigomis pasiskirstys sekančiame VLIKO Valdybos posėdyje.

VLIKO/ELTOS įstaigos vedėja toliau palieka Margarita Samatienė.

(ELTA)

PRITARIMAS ŽYGIUI SKANDINAVIJOJE

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Valdyba pritarė Pabaltiečių Taikos ir Laisvės ryžto žygiui Skandinavijoje praėjusių metų vasario mėnesį ir pradėjo energingai šiam įvykiui ruožtis.

1984 m. birželio mėnesį VLIKAS paragino Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininką jungtis prie jaunimo iškylos Baltijos jūra. PLJS valdyba liepos 17 d. nutarė iškylą remti:

"... esame pasiruošę dirbti kartu su visomis organizacijomis, kurios remia šį projektą. Norėtume, kad visos lietuviškos organizacijos vieningai stotų įgyvendinti šį įvykį".

Žygio informacijai platinti ir dalyviams registruoti Didžiosios Britanijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga paskyrė p-lę Ingridą Petrauskaitę. D. B. Lietuvių Sąjunga žygį remia nuo praėjusių metų pabaigos ir renka aukas per TAUTOS FONDO atstovybę Anglijoje.

Amerikos Lietuvių Taryba vasario pradžioje išplatino tūkstantį VLIKO paruoštų pranešimų apie Kopenhagoje įvyksiantį Sovietų Sąjungos teismą ir Pabaltiečių Taikos ir Laisvės išvyką Skandinavijoje.

Prie išvykos Baltijos jūra prisidėjo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba, kuri š.m. kovo 25 d. taip atsakė išvykos organizatorių latvių atstovui Čikagoje:

"PLB Valdyba sveikina pabaltiečių jaunimo iniciatyvą keliant Pabaltijo valstybių nepriklausomybės klausimą tarptautinėje plotmėje naujais būdais, kaip Taikos ir Laisvės išvyka. Mes pritariame šiam įvykiui ir ketiname padėti reklamuodami ją per Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungą ir skatindami lietuvių bendruomenę, o ypač jaunimą, joje dalyvauti ir ją remti".

Vokietijos Lietuvių Jaunimo Sąjun-

gos Valdyba kreipėsi į VLIKA prašydama piniginės paramos dalyvavimui išvykoje. Prašymai lėšomis dalyvavimą paremti taip pat gauti D. Britanijoje ir Kanadoje iš Venecuelos.

Pabaltiečių Taikos ir Laisvės ryžto žygis Skandinavijoje yra nepaprastos svarbos įvykis. VLIKAS yra labai suinteresuotas jo pasisekimu bei gausiu lietuvių dalyvavimu ir jam įgyvendinti paskyrė 60,000 dolerių. Tai suma, kuri žymiai viršija ankstesnes VLIKO/TAUTOS FONDO metinės sąmatas. Išde ne tik nėra atliekamų lėšų, bet joms papildyti būtinos gausios aukos. Tačiau žygio svarba ir pramatoma politiška nauda Lietuva yra didesnė, negu rizika. Žygis būtų neįmanomas be lietuvių įsipareigojimo jį remti.

Europos spauda nuo praėjusių metų vidurio žygiui paskyrė kelias dešimt straipsnių ir jie dažnėja. Jau vien ši propaganda yra verta išlaidų. Žygiui prasidėjus, spaudos ir televizijos korespondentų ir politikų dėmesys bus dar didesnis, ypač, jeigu jame dalyvaus ne tik vyresnieji, bet ir jau svetur gimęs mūsų jaunimas.

Jaunimui, be abejo, reikalinga parama šiame žygyje dalyvauti. Jeigu iki šiol žygio lėšoms užsiangažavo tik VLIKAS/TAUTOS FONDAS, tai dabar atėjo laikas, kad prie jo vykdyto jungtųsi visos patriotiškos lietuvių organizacijos ir asmenys.

Pritarimą žygiui galima parodyti aukomis TAUTOS FONDUI. Galima jį parodyti taip pat prisidedant prie atskirų jaunuolių ar jų grupių dalyvavimo išlaidų. Raginame jaunimą pirmiausiai ieškoti savo kelionės rėmėjų gyvenamoje aplinkoje, pas pritariančius asmenis, vietos organizacijose, ir siekti paramos centrinėse organizacijose, kurios prie Žygio dar neprisidėjo ir kurios kolektyviai yra šimteriopai pajėgesnės, nei VLIKAS/TAUTOS FONDAS.

VEIKLOS KALENDORIUS

- Birželio 16: Gedulo Diena (pamaldos katedroj)
- Birželio 23: Joninės Lituaniškos (BLB)
- Birželio 29: Petrinės (Šv. Kazimiero p-joj)
- Birželio 30: Mišios už a.a. prel. Al. Arminą V. Zelinoj
- Liepos 14: Šventkelionė į Aparecidą
- Liepos 21: Dariaus ir Girėno minėjimas Lituaniškos
- Rugpjūčio 4: Tėvo Dienos minėjimas Sąjungoj
- Rugpjūčio 11: Kunigo Diena šv. Kazimiero p-joj
- Rugpjūčio 28: Šv. Kazimiero konkurso premias
- Rugsėjo 8: Šilinė – Tautos šventė (šv. Kazimiero parapijoj)
- Rugsėjo 22: Pavasario šventė Lituaniškos (BLB)
- Spalio: Spaudos diena
- Lapkričio 10: BLSjungos įsteigimo minėjimas
- Gruodžio 31: Naujųjų Metų sutikimas

CURSO  **AUDIOVISUAL**

**DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA**

Facilidade de aprendizado – Acompanha fitas cassettes

Para maiores informações

Rua Justindiba, 28

Fone: 273-0338

03124 São Paulo, SP.

DR. ELIZIEJAUS DRAUGELIO ATSIMINIMAI

JAUNYSTĖ

Marijampolės vyrų gimnazijoje (1900-1909)m. Starapofė — Senapilė — Marijampolė.

Miestelėnų gimnazistus, kurie gyveno čia pat prie tėvų, tie suvaržymai neliesdavo. Aš taip pat buvau apsigyvenęs laisvai nusamdytame bute tik dėlto, kad tėvui pavyko įtikinti gimnazijos vadovybę, jog aš gyvensiu griežtoje sesers priežiūroje, kuri prižiūrės ne tik mano maitinimąsi, pamokų paruošimą, bet ir laisvalaikį, kad nebadgalčiaučia ne-gaudyčiau karvelių, nešlipuočiau Varstavinės (tai didžiausia, aristokratiskiausia centrinė miesto gatvė), o ypač vakarais neslankiočia Karališkame sode.

Tėvas su visomis sąlygomis sutiko ir aš apsigyvenau Kunickienės nedidukame butelyje pačiame jos kiemo gale. Vakaraus kiemo vartai (labai aukšti) būdavo uždaromi, taip kad net rusai "kontroleriai" nepajėgdavo per juos perkopti.

Po Kalėdų atostogų sugrįžę iš tėvų vos nenugaravom, mat šalčių metu mūsų butelis taip įšalo, kad gerokai pasikūrenom krosnij ir nebailus anglim išdegti, užsklendėm kamino jušką. Smalkės mus ir sugriebė, mes nugaravom. Gerai, kad šiaip taip svyruodami išėjom į priemenaitę, ir šeiminingė supratus pavojų, mus nusigabeno į savo svečių kambarį, kur ir miegojom.

Sekamais metais tėvas pasamdė jau kambarį Grudzinskų name; kambarys — karsto išvaizdos, "saika" vadinamas, pastogėje, nedidelis, bet gražus, net margais popieriais išlipytas. Prieškambariukyje buvo įtaisyta virtuvėlė. Salkutės gale — didelis langas, už jo krūmai bei daržai. Pro Grudzinskų namą tęsėsi gatvė ne-grįsta, pabiusus veik neišklampojama ir vadinosi Liudvinavo, nes po kelių verstų atsiremdavo į tokio pat pavadinimo bažnytkaimį. Nepertoli kaime gyveno ir mano teta Prūsaitienė, o kiek toliau dėdė Draugelis.

Kaip ir reikėjo laukti rusų kontroleriai apsilankė mūsų salkoje ir rado sunkiai pagalmų defektų: būtent, jie iškėlė pavojų gaisro metu...

— Kaip išsigelbėsit, jeigu pastogėje kils gaisras?

Mes praštaravom, aiškinom, kad šoksime pro langą į daržą. Juk taip neaukšta.

— Kaip šoksit? galite kojas nusi-laužti.

Tėvui atėjo galvon gemialė mintis ir jis sakė: — aš įtaisysiu virvę, pririšiu ją prie palangėje esamo kriukio, ir esant reikalui, vaikai (atseit — aš ir sesutė) nusileis žemyn saugiai.

Kontroleriai nusileido ir sutiko; ir taip žemiau mūsų lango pakibo virvagalis.

Sekantį — trečią mėną buvo pasamdytas butas vieno žydo name irgi salkoje prie Kauno plento priešais paštą. Tai buvo jau paskutinė tėvų nuomuojuama patalpa. Tėvas sumanė pastatyti savo namą, kad išstarnavus pensiją, galėtų apsigyventi kur arčiau miesto, prie bažnyčios. Ir vaikams lengviau būtų pasiekti gimnaziją.

Kaip sumanė taip ir padarė. Tėvai buvo susitaupę ir šiek tiek pinigų, taip kad pakako nupirkti De-gučių priemiestyje 10 x 10 sieksnių žemės sklypą tarp žydkapių ir Kauno plento. Aplink sklypą buvo kaimynų ūkininkų daržai ir Pucėtų laukas. Niekas reginių neužstojo.

Už žydkapių vingiavo Šešupė tarp dirvų ir gražių pievų. Ant jos krantų mes atsigaudavom ir dvasia ir kūnu. O maudyklė buvo ideališka. Apie verstą nuo mūsų kairysis Šešupės krantas kilo aukštai ir atrodė lyg kalnas: jis ir vadindavosi: "Raudonkalniu".

Pirmus keturis metus mano gimnazijoje ir praleisto laiko aš traktavau kaip slogutį: svetima, neįdomi aplinka, svetimi žmonės, maskoliai mokytojai, o ir su draugais kaip reikiant nesusipažinau ir nedraugavau. Nemėgau nė mieste vaikščioti. Net taip daugelio pamėgtos Varšavinės.

Aš sėdėdavau savo kambaryje ir skaičiau, skaičiau. Skaičiau kas tik pakliūdavo į rankas. Mūsų gimnazijoje buvo dvi bibliotekos: viena skirta gimnazistams, kita vadinosi fundamentalinė, tik mokytojams prieinama.

Greitomis ką užvalgęs, aš įkniubdavau į apysakas bei romanus, o pamokų taip ir nespėdavau paruošti. Be skaitymo šitų knygų mano sesutė mėgdavo eiti ir į Varšavinę pa-

vaikščioti. Su drauge, arba ir viena. Sesutė buvo graži, juodbruva, tamsiai rudų akių (į tėvą.). Mano akys mėlynos, lyg rugiagėlės ir plaukai žymiai šviesesni, taigi buvau blondinas. Pro krautuvių duris žydelkos žvalgėsi į jaunimo (gimnazistų ir miesto mergučkų) virtinę ir visuomet gėrėjosi mano sesutės pietų bruožais, nes panašių bruožų buvo ir jų dukrelės.

Išsiskirdavo jaunimo virtinėje aštuntokai gražiai suaugę, dar gražiau pasidabinę; ypač dideli buvo frantai vietos mieščionys (Teigys, Zaštautas, Valiukas, Smalenskas, Puida, Černius ir kiti). Šituos frantus — kavalierius mano sesutė mėgo paezinti ir vienu kitu žodeliu persimesti. Bet tik Varšavinėje. Tik Karališkame sode. Tik dieną. Atrodo, jie visi buvo įsimylėję į sesutę "iki ausų"...

Į mažesnius gimnazistukus, atseit į snarglius ji nekreipdavo dėmesio.

Ak ta matematika. Ta aritmetika. Kiek dėl jos aš turėjau pakęsti...

Kartą tėvas netekęs vilties ir nu-stojęs kantrybės nuėjo pas matematikos mokytoją Razumeičiką ir sako:

— Ponas mokytojau: ką aš galiu daryti? Sūnus kasmet ir kasmet gauna blogus pažymius, kasmet pataisas turi laikyti.

Razumeičikas — tipiškas senas pedagogas, paglostė į šalis dvišaką barzdelę ir sako:

— Tai ko jūs norite iš sūnaus? Juk žinokite, kad tik Dievas gali matematiką žinoti ant penkiukės, mokytojas ant 4, labai geras mokyns ant 3, na o jau vidutinis — tik ant 2 ...

Taip "paguostas" tėvas nusiminęs parėjo namon ir... ikrėtė man pančių:

— Jeigu tu ir toliau nesimokysi, tai eisi kiaulių ganyt, šunų lodyt ir — pagaliau klausysi "šuns barškančios skūros".

Taip pagrąsino ir išvyko namo. Nežinau kas padėjo? Bet likęs antriems metams ketvirtoje klasėje taip gerai mokiausi, kad ją baigiau be jokių pataisų. Kodėl įvyko toks manyje "persilaužimas" dar ir lig šiol man neaišku.

Greičiausia sulaukus tokio amžiaus visuose jaunuoliuose įvyksta toks ar kitoks persilaužimas. Bet aš vis abejoju, ar ir toliau man taip seksis mokytis? O gal ir sekančiose klasėse teks vis žiemavoti? Tokios abejonės mane baigino.

PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS

LIPINĖLIUS — Adesivos

SKYDELIUS su grandinėlėmis

Chaveiros com emblema Vytiš.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V.
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.

Halina Mošinskienė

GANA, ĮGRISO KRITIKA, BENDRAS DARBAS LAUKIA

Susirenkame bendrai kalbai, bendram sprendimui vienintelio objektyvaus reikalo, kaip apsaugoti lietuvių išeivių jaunąją ir pačią jauniausią kartą nuo vietinio "genocido" – savo šeimoje nutautėjimo problemos. Visose susirinkusių kalbose labai daug skambių lietuviškų žodžių, daugelio nesurišamų, nes gi jau ir patiems toji lietuvių kalba svetima liko. Tai nėra apkaltinimas, tik pastaba, ne pasmerkimas, suniekinti, bet išreikšti pagarbą pastangoms, kad dar daugiau girdėtume ją savo pobūviuose, susirinkimuose ir "posėdžiuose" – Bendram, labai svarbiam apsisprendimui.

Kalba išmokstama išvermingose studijose. Brazilijos lietuvių jaunimui atsivėrė durys per PUC universitetą. Kuo susidomėjo studentai? Pažinti Lietuvą, tą seniausią tautą Europos pabaltijos, su savo senų seniausia Indoeuropiečių prokalbe, kuria dar senoji močiutė ar seneliukas tėtukas tarpusavy šneka. O tie, kurie studijuoja lingvistikos mokslus, juo labiau ja susidomėję. Tad, kodėl, jei duota mums galimybė dėstyti S. Paulo Katalikų Pontifikaliniam U-tete lietuvių kalbą, greta ispanų, hebrajų, anglų ir kity kalbų, mes turėtume to kurso išsižadėti? – Tegul mūsų kursas teturi tik 16-ka studentų, bet hebrajų teturėjo vos 6. – S. Paulo turi pilna visokių svetimų kalbų kursų, jie tik labai brangūs, o mūsų kursas – "mixaria", palyginus. Įdomu ir tai, kad jį įsirašo svetimtaučiai, kurie domisi lietuvių kursais tame pat u-tete studijuoją. Ir net teiraujasi privačių lietuvių kalbos pamokų.

S. Paulo Municipalinėje bibliotekoje Mario de Andrade, viena direktorių yra ponis Jurkonis. Kada buvo įteiktos L. Brazilijos Bendruomenės vardu ten lietuviškos knygos – jį apstulbo. Ji net nežino, kad S. Paulys yra leidžiamas lietuvių kalba savaitraštis "Mūsų Lietuva". – "Esu lietuvis, bet nesu gavusi nei vienos knygos apie Lietuvą, tai ir kalbą jau primiršusi..." – prisipažino.

ANAPUS MARIŲ

Venancijus Ališas

Paminėti Prel. Aleksandro Armino 10 metų mirties sukaktuves Ateities Literatūros Fondas (Chicago) išleido jo poezijos rinktinę. Toje pačioje knygoje, trumpa įžymaus dvasiškio ir poeto biografija. Knygą galima gauti abejuose lietuvių parapijose ir pas Joną Tataruną, Av. Zelina, 1.135 tel. 63-7344

Knygos kaina 7 dol. (Cr\$.35.000).



MIŠIOS

už APOLONIJĄ KASKEVIČIENĘ

mirties metinių proga bus atlaikytos sekmadienį, birželio 16 d., 8 val. šv. Kazimiero parapijos koplyčioje.

Giminės, pažįstami ir draugai prašomi dalyvauti.

JUODASIS BIRŽELIS TAUTOS SKAUSMO DIENA

grasymų tremtimi savo piliečių, atidavusių šiam kraštui savo jėgas. Genocidas yra nusikaltimas prieš žmoniją, ne tik prieš paskirą tautą. Prisidėjimas prie genocido, jo pateisinimas, jam pataikavimas yra toks pats nusikaltimas prieš žmogų ir pasaulį, nes laisvės vardu mėginamas įgyvendinti blogis. Jei net per beveik keturiasdešimt metų po karo laisvasis pasaulis nesugeba pažinti komunizmo kėslių, jų sutarčių laužymo, jų klastočių, tai tegalima tik į tokius žiūrėti su dideliu pasigailėjimu, nes jie kiša slibinui savo galvas į nasrus.

Lietuvių ir kity pavergtyjų tautų atstovų uždavinys šioje akivaizdoje atsistoti kitoje plotmėje. Negalima pasitikėti tik gražiais, bet tuščiais pažadais, tik pareiškimais tartum nuskriaustiems vaikams veidmaininga paguoda, bet reikia būtinai sutelkti savo pačių jėgas, pasitikėti savo darbu, savo kultūrine kūryba ir savo ateitimi. Net ir pasisavinimas tremtinių vardo yra įžeidimas tikriesiems tremtiniams, kurie savo gyvenimuose patyrė nežmonišką kančias ir kovojo prieš priešą, besistengiantį užgrobti ne tik žmonių kūnus, bet ir jų sielas, jų tikėjimą ir tautinius įsitikinimus. Jie tremties ištvėrimu įrodė meilę tėvynei. Tuo tarpu tik veidmainingai tegali vadintis tremtiniais viso pertekę ir ginčiuose užsispyrę išeiviai, turį pareigą liudyti viešumoj jų kančias.

Savo ramiame gyvenime mes neturime užmiršty palikti tų, kurie dabar kenčia. Jei Birželis kelia praeitį, gerai prisiminti ir praeitį – laisvės dienas ir skaudžiuosius įvykius. Reikia prisiminti dabar kenčiančius pavergtoje tėvynėje. Bet ir laisvėje gyvendami neturime užmiršti kenčiančių ir persekiojamų tik už tai, kad jie gynė savo tėvynės laisvę ir savo skriaudžiamus artimuosius. Birželis kaip tik turi sukelti didesnę pasiryžimą kovoti prieš komunizmą, pavergusį tėvynę, grasantį žmonijai, nepaisant, kokių pavidalu jis reiškiasi dabartyje ir kokių pavidalu jis graso išeiviams.

Tad, tie, kurie šiandieną mus kritikuoja dėl kursų PUC, kur jie buvo anksčiau – vadeivos, pirmininkai ir t.t.?

O kaip lengva "gagenti" nusipurčius plunksnas nuo sąžinės rasos. Šiandieną ne mes, persenę, tvarkysime ateitį jaunųjų kartos. Ne "kritika" ir priekaištais, patiems nieko nepasiekus – gal vien asmeninį gerbūvį. PUC lankas susipratęs jaunimas jį savo nuožiūra tvarkys, L. Bendruomenės pastangomis.

O tai kas liečia pradines mokyklas? Viskas yra lietuvių tėvų susipratimo sąžinėje. Jei p. Eugenijai Bacevičienei su skautais pasiseks susikalbėti lietuviškai – puiku. Jau turėsime ateičiai, gal būt ir universitete prieauglį.

Liucijai Banytei jei reikalinga pagelba "Volungės" chore, tik kreipkis į L. Bendruomenės švietimo komisiją – rasis pagelba. Niekas nenori nieko atskirti, nusišavinti – Lietuvių Bendruomenė yra visiems atvira ir savo pajėgomis stengiasi išlaikyti lietuvius lietuviais išeivijoje, kaip tą tautos dalį – gyvenimo posūkį ir nelemties atskirtą ne savą norų, nei įgeidžių, bet visuotiname tautų judėjimo vyksme.

Jei myli Lietuvą, neužmiršk, kad esi lietuvis.

Jei tau vistiek kuo esi – nekliudyk. Ir nelauk "laurų" trukdydamas kity darbą –

Savo "voratinklyje" būk sotus ir nutilk. Jaunime. Tavyje visa ateitis, besiskleidžiantys pavasariai ilgai dar džiugins tautos brolių širdis.

MIŠIOS

VINCENŲ KLIMEIKOS pirmųjų mirties metinių proga, įvyks pamaldos šio birželio 18 dieną, 19 valandą, Jacarei, SP., Matriz da Imaculada Conceição, bažnyčioje.

Giminės ir bičiuliai, nuoširdžiai kviečiami dalyvauti pamaldose arba bent maldoje prisiminti mūsų tėvą – senelį – prosenelį Vincentą.

Iš anksto dėkoja

Klimeikų ir Zanutto šeimos

Pr. Gr.

MŪSŲ ŽINIOS

Mons. ALEKSANDRO ARMINO
PRISIMINIMAS

Birželio pradžioje Mauá miestas paminėjo Mons. Aleksandrą Arminą jo mirties 10-mečio proga. Birželio 6 (jis mirė 6.VI.1975) jį paminėjo Mauá mokyklos, ypač jo sukurtoji kolegija. Pamaldose bažnyčioje ir minėjime salėje ypač reiškesi vaikai – auklėtiniai. O su vaikais ir tėvai.

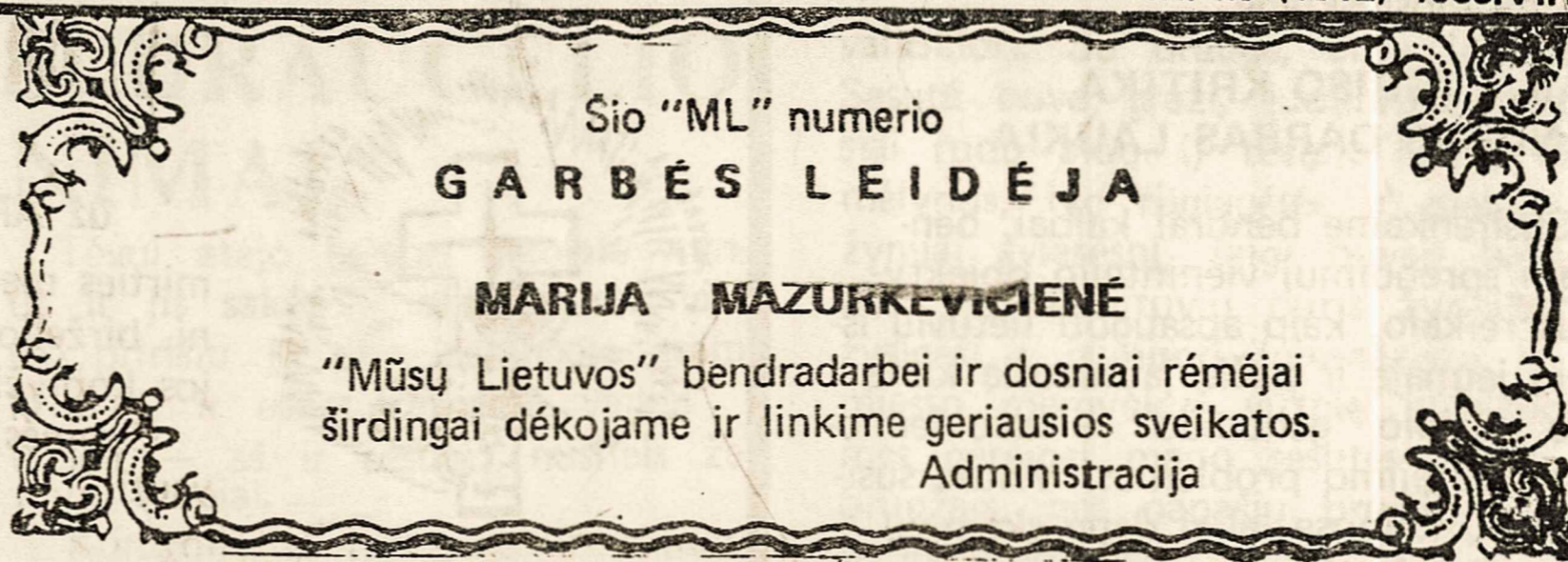
Birželio 9, sekmadienį, oficialios pamaldos dešimtmečio proga, dalyvaujant "Monsignore Armino vyskupui", Dom Jorge. Gerai išsilavinęs choras, jautrus vyskupo žodis prelado Armino ir kankinės Lietuvos atžvilgiu, klebono kanaaninko Belissario nuoširdumas ir jauki aplinka sušildė tiek vietinių parapiečių, kiek ir negausių lietuvių širdis, nors rytas buvo ypatingai šaltas ir lynojo. P. Halina Mošinskienė perdavė kun. Albino Armino sveikinimo žodį lietuviškai, kurį portugališkai perteikė BLB-nės valdybos p-kas p. Jonas Tatarūnas. Pakviestas taip pat tarti žodį, kun. Pr. Gavėnas pabrėžė, kad nei maujiečiai, nei mes lietuviai, pilnai neįvertinam prel. Armino, nes pilnai nepažįstam jo širdies, jo sielos, kuri gyvai pasireiškia tik jo palikto poetinėj kūryboj. Gi ši kūryba tiek lietuviams sunkiai prieinama, o dar sunkiau vietiniams, kadangi išreikšta jiems svetima kalba. Tad būtina, sudūrus pastangas, padaryti dvikalbį nors rinktinių Venancijaus Ališo eilių leidinį. Jis bus naudingas visiems, o ypač mokslus einančiam – ir Mons. Aleksandro Armino kolegijoj besimokančiam – jaunimui.

KUN. ALBINO SVEIKINIMAI

Negalėjęs atvykti Brazilijon savo brolio, Msgr. Aleksandro Armino, mirties 10-mečio paminėjimui Mauá mieste, iš Lugano, Šveicarijos, siunčia sveikinimus:

Sesės ir Broliai lietuviai, brangieji Tautiečiai.

Corpore absens, spiritu praesens (fiziškai toli, bet dvasioje su jumis) iš vi-



Šio "ML" numerio
GARBĖS LEIDĖJA

MARIJA MAZURKEVICIENĖ

"Mūsų Lietuvos" bendradarbei ir dosniai rėmėjai
širdingai dėkojame ir linkime geriausios sveikatos.
Administracija

Brazilų tautos ir São Paulo Arkivyskupijos

Maldos diena už Lietuvą

minint 45 metus nuo žiauraus Lietuvos pavergimo.

Birželio (junho) 16 dieną, 10,30 valandą

São Paulo Katedroje Š V. MIŠIOS,

kurias laikys Arkivyskupijos Augziliaras ir

"Região Episcopal da Sé" Generalvikaras

Vysk. DOM DÉCIO PEREIRA.

Stenkimės įrodyti ir mes, kad nors 45 metus kankinta

LIETUVA YRA GYVA.

Dalyvaukime visi. Kas gali – tautiniais rūbais.

širdies tariu Jums ačiū už jaudinantį Jūsų prisirišimą didžiojo ir taukaus Lietuvio Poeto, kunigo Aleksandro Venancijaus Armino-Ališo atminčiai. Dievulis žino, kaip skaudu man negalėti drauge su Jumis dalyvauti geroro brolio pagerbimo iškilmėse. Kaip svajojau Jus susitikti, nuoširdžiai pasveikinti, su visais maloniai pasikalbėti, drauge su Jumis gerajam Lietuvos bei lietuvių bičiuliui, Con. Belissario, už jo meilę mūsų Tėvynei padėkoti... Tegul ir ši auka prisijungia prie Mons. Aleksandro širdies aukos – kaip gilios lietuviškos meilės išraiška.

Tegul Gerasis Dievas Jus laimina ir globoja.

Jūsų brolis Kristaus meilėje

kun. Albinas Arminas

GIEDOS DU CHORAI

Birželio 16-tą, minint Liūdnamį Birželį, per Mišias São Paulo katedroj giedos du chorai: Ipirangos CANTATE DOMINO ir Lietuvių Jungtinis Choras. Numatyta ši giesmių programa:

16 de Junho de 1985, missa pelo dia do GENOCIDIO do povo LITUANO em Junho de 1941.

Canto de entrada: Christus Vincit;
Ato Penitencial: Kyrie Eleison - Furio Franceschini

Aclamação ao Evangelio: Aleluia...

Ofertório (oferendas): Oração pela Pátria (Malda už Tėvynę)
J. Dambrauskas

Oração Eucaristica: Santus e Benedictus - Furio Franceschini

Cordeiro de Deus: Agnus Dei - Furio Franceschini

Comunhão: Veni Jesu - Cherubini

Meditação: Canção da Saudade declamação letra E.Figueroa
Ave Maria - Juozas Gaubas

Canto Final: Cantate Domino - G.F. Haendel

Participação dos Corais CANTATE DOMINO e LITUANO de São Paulo.

Regentes: Salvador Stavale
Viktoras Tatarunas

Organista: Dilma Negro

Apresentador: João Šermukšnis

ŠALPOS RATELIS

Prie Šalpos Ratelio šį mėnesį savo įnašu prisidėjo:

Marija Jakiūnienė (3-4 mėn.) Cr.20.000
Lidija Vancevičienė Cr.10.000
Elena Vidmantas Cr.30.000

Lai Viešpats gausiai joms atlygina.

J O N I N Ė S L I T U A N I K O J

BIRŽELIO 23 DIENA

CHURRASCO, LAUŽAS, ŽAIDIMAI

DALYVAUJA JAUNIMAS

TRADICINĖ BLB-nės GEGUŽINĖ

Rezervuokite vietas autobuse ir pietums

Tel. 216-7880 - Ant. Rudys

63-7344 - J. Tatarūnas